

INFOANALÍZIS2 3.ZH

2016 december 02.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Σ	NÉV
max. pontszám	10	10	10	10	10	50	NEPTUN KÓD
elért pontszám							GYAK VEZ

1. Feladat. Határozzuk meg, hogy hol és milyen lokális szélsőértékei vannak az

$$f(x, y) := 4xy + x^4 + y^4$$

függvénynek.

2. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := xy(12 - x - y)$ függvény legnagyobb és legkisebb értékét és ezek helyét a $[0, 8] \times [0, 8]$ négyzeten.

3. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^2 \int_{1+y^2}^5 ye^{(x-1)^2} dx dy.$$

4. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^{\sqrt[3]{\pi}} \int_{y^2}^{\sqrt[3]{\pi^2}} \sin \sqrt{x^3} dx dy.$$

5. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := \arctan\left(\frac{y}{x}\right)$ függvény kettős integrálját az alábbi egyenlőtlenségekkel megadott T tartományon

$$x^2 + y^2 \geq 1$$

$$x^2 + y^2 \leq 9$$

$$y \geq 0$$

$$y \leq \sqrt{3}x.$$

1. Feladat. Határozzuk meg, hogy hol és milyen lokális szélsőértékei vannak az

$$f(x, y) := 4xy + x^4 + y^4$$

függvénynek.

Megoldás. A parciális deriváltak **2p**

$$f'_x(x, y) = 4y + 4x^3$$

$$f'_y(x, y) = 4x + 4y^3.$$

A

$$4y + 4x^3 = 0$$

$$4x + 4y^3 = 0$$

egyenletrendszer megoldása **3p**

$$x'_1 = 0, y'_1 = 0,$$

$$x'_2 = 1, y'_2 = -1,$$

$$x'_3 = -1, y'_3 = 1.$$

A Hesse mátrix **2p**

$$H(x, y) = \begin{bmatrix} 12x^2 & 4 \\ 4 & 12y^2 \end{bmatrix}.$$

(a) Mivel

$$\det H(0, 0) = \begin{vmatrix} 0 & 4 \\ 4 & 0 \end{vmatrix}$$

indefinit, nincs szélsőérték. **1p**

(b) Mivel

$$\det H(1, -1) = \begin{vmatrix} 12 & 4 \\ 4 & 12 \end{vmatrix}$$

pozitív definit, lokális minimuma van. **1p**

(c) Mivel

$$\det H(1, -1) = \begin{vmatrix} 12 & 4 \\ 4 & 12 \end{vmatrix}$$

pozitív definit, lokális minimuma van. **1p** ■

2. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := xy(12 - x - y)$ függvény legnagyobb és legkisebb értékét és ezek helyét a $[0, 8] \times [0, 8]$ négyzeten.

Megoldás. (1) A tartomány belsejében: **2p**

$$f'_x(x, y) = y(12 - x - y) + xy(-1)$$

$$f'_y(x, y) = x(12 - x - y) + xy(-1).$$

A

$$12 - 2x - y = 0$$

$$12 - x - 2y = 0$$

egyenletrendszer megoldása **1p**

$$x'_1 = 4, y'_1 = 4.$$

(2) $x = 8, 0 \leq y \leq 8$.

Ekkor $f(8, y) = 32y - 8y^2$. Így kapjuk **3p**

$$x'_2 = 8, y'_2 = 0$$

$$x'_3 = 8, y'_3 = 2$$

$$x'_4 = 8, y'_4 = 8.$$

(3) $y = 8, 0 \leq x \leq 8$.

Ekkor $f(x, 8) = 32x - 8x^2$. Így kapjuk **1p**

$$y'_5 = 8, x'_5 = 0$$

$$y'_6 = 8, x'_6 = 2$$

$$y'_7 = 8, x'_7 = 8.$$

(4) $x = 0$ vagy $y = 0$. Ekkor az f függvény konstans, 0. **1p**

Előzőek alapján, **2p**

(4, 4) max. hely, értéke $f(4, 4) = 64$.

(8, 8) min. hely, értéke $f(8, 8) = -256$. ■

3. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^2 \int_{1+y^2}^5 ye^{(x-1)^2} dx dy.$$

Megoldás. Az integrandus az adott tartományon folytonos, tehát az integrál létezik 1p. Az e^{x^2} függvénynek nincs elemi függvényekkel kifejezhető primitívfüggvénye, következésképp $e^{(x-1)^2}$ -nek sincs. Ha a tartományon fordított sorrendben integrálunk 1p,

$$\begin{aligned} \int_0^2 \int_{1+y^2}^5 ye^{(x-1)^2} dx dy &\stackrel{\text{2p}}{=} \int_1^5 \int_0^{\sqrt{x-1}} ye^{(x-1)^2} dy dx \stackrel{\text{2p}}{=} \int_1^5 \left[\frac{y^2}{2} e^{(x-1)^2} \right]_0^{\sqrt{x-1}} dx \\ &\stackrel{\text{2p}}{=} \int_1^5 \frac{x-1}{2} e^{(x-1)^2} dx \stackrel{\text{2p}}{=} \left[\frac{1}{4} e^{(x-1)^2} \right]_1^5 = \frac{1}{4}(e^{16} - 1). \quad \blacksquare \end{aligned}$$

4. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^{\sqrt[3]{\pi}} \int_{y^2}^{\sqrt[3]{\pi^2}} \sin \sqrt{x^3} dx dy.$$

Megoldás. Az integrandus az adott tartományon folytonos, tehát az integrál létezik 1p. Ha a tartományon fordított sorrendben integrálunk 1p,

$$\begin{aligned} \int_0^{\sqrt[3]{\pi}} \int_{y^2}^{\sqrt[3]{\pi^2}} \sin \sqrt{x^3} dx dy &\stackrel{\text{2p}}{=} \int_0^{\sqrt[3]{\pi^2}} \int_0^{\sqrt{x}} \sin \sqrt{x^3} dy dx \stackrel{\text{2p}}{=} \int_0^{\sqrt[3]{\pi^2}} \left[y \sin \sqrt{x^3} \right]_0^{\sqrt{x}} dx \\ &\stackrel{\text{2p}}{=} \int_0^{\sqrt[3]{\pi^2}} \sqrt{x} \sin x^{\frac{3}{2}} dx \stackrel{\text{2p}}{=} \left[-\frac{2}{3} \cos x^{\frac{3}{2}} \right]_0^{\sqrt[3]{\pi^2}} = \frac{4}{3}. \quad \blacksquare \end{aligned}$$

5. Feladat. Adjuk meg az $f(x, y) := \arctan\left(\frac{y}{x}\right)$ függvény kettős integrálját az alábbi egyenlőtlenségekkel megadott T tartományon

$$\begin{aligned} x^2 + y^2 &\geq 1 \\ x^2 + y^2 &\leq 9 \\ y &\geq 0 \\ y &\leq \sqrt{3}x. \end{aligned}$$

Megoldás. Polárkoordinátákra térünk át:

$$x = r \cos \varphi, y = r \sin \varphi, \boxed{2\text{p}} \quad 1 \leq r \leq 3, 0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{3}. \boxed{2\text{p}}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} \int_T \arctan\left(\frac{y}{x}\right) d\lambda_2 &\stackrel{\boxed{2\text{p}}}{=} \int_{T'} \arctan\left(\frac{r \sin(\varphi)}{r \cos(\varphi)}\right) \cdot r \, dr \, d\varphi \\ &\stackrel{\boxed{1\text{p}}}{=} \int_0^{\frac{\pi}{3}} \int_1^3 \arctan(\tan(\varphi)) r \, dr \, d\varphi \\ &\stackrel{\boxed{1\text{p}}}{=} \int_0^{\frac{\pi}{3}} \int_1^3 \varphi r \, dr \, d\varphi \\ &\stackrel{\boxed{1\text{p}}}{=} \left(\int_0^{\frac{\pi}{3}} \varphi \, d\varphi \right) \left(\int_1^3 r \, dr \right) \\ &\stackrel{\boxed{1\text{p}}}{=} 2 \left(\frac{\pi}{3} \right)^2. \quad \blacksquare \end{aligned}$$
